

Розрахунок норми тривалості робочого часу на 2021 рік

Під час розрахунку норми тривалості робочого часу безпосередньо на підприємстві слід керуватися нижче-зазначеним.

Відповідно до статті 50 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень.

Відповідно до частини першої статті 51 КЗпП скорочена тривалість робочого часу встановлюється:

1) для працівників віком від 16 до 18 років – 36 годин на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють в період канікул) – 24 години на тиждень.

Тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу, передбаченої в абзаці першому цього пункту для осіб відповідного віку;

2) для працівників, зайнятих на роботах з шкідливими умовами праці, – не більш як 36 годин на тиждень.

Перелік виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого часу, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 № 163.

Крім того, законодавством встановлюється скорочена тривалість робочого часу для окремих категорій працівників (учителів, лікарів та інших).

Скорочена тривалість робочого часу може встановлюватися за рахунок власних коштів на підприємствах і в організаціях для жінок, які мають дітей віком до чотирнадцяти років або дитину з інвалідністю.

При розрахунку балансу робочого часу слід мати на увазі, що згідно зі статтею 53 КЗпП напередодні святкових і неробочих днів (стаття 73) тривалість роботи працівників, крім працівників, зазначених у статті 51 КЗпП, скорочується на одну годину як при п'ятиденному, так і при шестиденному робочому тижні, а напередодні вихідних днів тривалість роботи при шестиденному робочому тижні не може перевищувати 5 годин.

Відповідно до статті 73 КЗпП у 2021 році на підприємствах, в установах, організаціях робота не проводиться у такі святкові та неробочі дні:

- 1 січня – Новий рік;
- 7 січня – Різдво Христове;
- 8 березня – Міжнародний жіночий день;
- 1 травня – День праці;
- 2 травня – Пасха;
- 9 травня – День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (День перемоги);
- 20 червня – Трійця;
- 28 червня – День Конституції України;
- 24 серпня – День незалежності України;
- 14 жовтня – День захисника України;
- 25 грудня – Різдво Христове.

Згідно з частиною третьою статті 67 КЗпП у випадку, коли святковий або неробочий день (стаття 73) збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого. Тому за графіком п'ятиденного робочого тижня з вихідними днями у суботу та неділю у 2021 році вихідні дні у суботу та неділю 1 і 2 травня переносяться на понеділок та вівторок 3 і 4 травня, вихідний день у неділю 9 травня – на понеділок 10 травня, вихідний день у неділю 20 червня – на понеділок 21 червня і вихідний день у суботу 25 грудня – на понеділок 27 грудня.

Як правило, з метою створення сприятливих умов для святкування, а також раціонального використання робочого часу, розпорядженнями Кабінету Міністрів України рекомендується переносити робочі дні для працівників, яким встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями у суботу та неділю.

У зв'язку з тим, що зазначене розпорядження має рекомендаційний характер, рішення про перенесення робочих днів приймається роботодавцем самостійно шляхом видання наказу чи іншого розпорядчого документа.

Прийняте роботодавцем рішення про перенесення робочих днів змінює графік роботи підприємства, установи, організації та норму тривалості робочого часу у місяцях, в

яких запроваджено перенесення робочих днів. Тому всі дії щодо надання відпусток, виходу на роботу мають здійснюватися по зміненому у зв'язку з перенесенням робочих днів графіку роботи підприємства, установи, організації.

При цьому слід мати на увазі, що у разі перенесення робочого дня, який передує святковому чи неробочому дню, на інший вихідний день, для збереження балансу робочого часу за рік тривалість роботи у цей перенесений робочий день має відповідати тривалості передсвяткового робочого дня, як це передбачено статтею 53 КЗпП.

Законодавством не встановлено єдиної норми тривалості робочого часу на рік. Ця норма може бути різною залежно від того, який робочий тиждень встановлений на підприємстві, в установі, організації (п'ятиденний чи шестиденний), яка тривалість щоденної роботи, коли встановлені вихідні дні. У зв'язку з цим на підприємствах, в установах і організаціях норма тривалості робочого часу на рік визначається самостійно з дотриманням вимог статей 50 – 53, 67 і 73 КЗпП.

Приклад розрахунку норми тривалості робочого часу на 2021 рік, розрахованої за календарем п'ятиденного робочого тижня з двома вихідними днями в суботу та неділю при однаковій тривалості часу роботи за день впродовж робочого тижня та відповідним зменшенням тривалості роботи напередодні святкових та неробочих днів, наводиться нижче. За таких умов, залежно від тривалості робочого тижня, норма робочого часу на 2021 рік становитиме:

- при 40-годинному робочому тижні – 1994 години;
- при 39-годинному робочому тижні – 1950 годин;
- при 38,5-годинному робочому тижні – 1925 годин;
- при 36-годинному робочому тижні – 1800 годин;
- при 33-годинному робочому тижні – 1650 годин;
- при 30-годинному робочому тижні – 1500 годин;
- при 25-годинному робочому тижні – 1250 годин;
- при 24-годинному робочому тижні – 1200 годин;
- при 20-годинному робочому тижні – 1000 годин;
- при 18-годинному робочому тижні – 900 годин.

№ Показники	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Усього за 2021 рік
1 Кількість календарних днів	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31	365
2 Кількість святкових днів і днів релігійних свят (число місяця, на яке припадає свято)	2 (1, 7)	-	1 (8)	-	3 (1, 2, 9)	2 (20, 28)	-	1 (24)	-	1 (14)	-	1 (25)	11
3 Кількість вихідних днів	10	8	8	8	10	8	9	9	8	10	8	8	104
4 Кількість днів, робота в які не проводиться	12	8	9	8	13	10	9	10	8	11	8	9	115
5 Кількість робочих днів	19	20	22	22	18	20	22	21	22	20	22	22	250
6 Кількість днів, що передують святковим та неробочим, у які тривалість робочого дня (зміни) при 40-годинному тижні зменшується на 1 год. (число місяця, в яке скорочується тривалість робочого дня)	1 (6)	-	-	1 (30)	-	-	-	1 (23)	-	1 (13)	-	2 (24, 31)	
6 Норма тривалості робочого часу в годинах при:													
7 40-годинному робочому тижні	151	160	176	175	144	160	176	167	176	159	176	174	1994
8 39-годинному робочому тижні	148,2	156	171,6	171,6	140,4	156	171,6	163,8	171,6	156	171,6	171,6	1950
9 38,5-годинному робочому тижні	146,3	154	169,4	169,4	138,6	154	169,4	161,7	169,4	154	169,24	169,24	1925
10 36-годинному робочому тижні	136,8	144	158,4	158,4	129,6	144	158,4	151,2	158,4	144	158,4	158,4	1800
11 33-годинному робочому тижні	125,4	132	145,2	145,2	118,8	132	145,2	138,6	145,2	132	145,2	145,2	1650
12 30-годинному робочому тижні	114	120	132	132	108	120	132	126	132	120	132	132	1500
13 25-годинному робочому тижні	95	100	110	110	90	100	110	105	110	100	110	110	1250
14 24-годинному робочому тижні	91,2	96	105,6	105,6	86,4	96	105,6	100,8	105,6	96	105,6	105,6	1200
15 20-годинному робочому тижні	76	80	88	88	72	80	88	84	88	80	88	88	1000
16 18-годинному робочому тижні	68,4	72	79,2	79,2	64,8	72	79,2	75,6	79,2	72	79,2	79,2	900